

ሰኮላስቲሲዝም

(Scholasticism)

1000 - 1350 ዓ.ም

□ የትምህርት እምርታ

(The explosion of scholasticism)

- ይህ ዘመን የእውቀት ጥማት የነበረበት ዘመን ነው።
- በሁሉም አቅጣጫ አሁን የምናውቀው የትምህርት ስርዓት መልኩን ቀስ በቀስ ያገኘው ከዚህ ዘመን በመጀመር ነው።
- ተማሪዎች በራሳቸው ተነሳሽነት ለራሳቸው አስተማሪዎችን በደመወዝ በመቅጠር ሃይማኖታዊና ፍልስፍናዊ ጉዳዮች ላይ እውቀት ለመጨበጥ ይጥሩ ነበር።
- በዚህ ዘመን ነው አሁን በዓለም ላይ የምናውቃቸው እንደ አክሰፎርድ (1096) እና ካምብሪድጅ (1209) ያሉ ዩኒቨርሲቲዎች የተገነቡት።

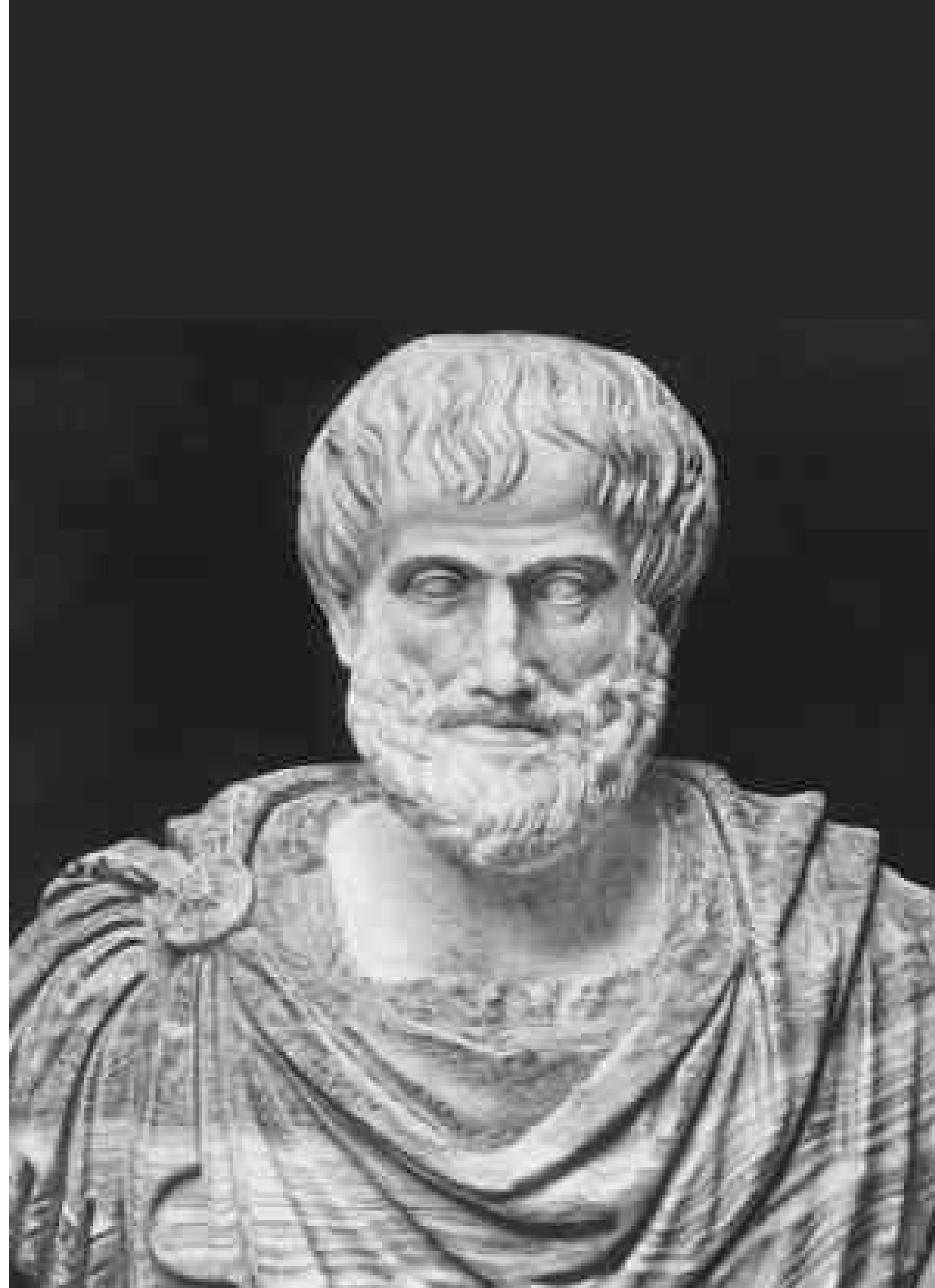

□ አርስቶትል

(Aristotle)

የኖረበት ዘመን - 384 - 322 ዓ.ዓ

- የቤተክርስቲያን አስተምህሮ ላይ ቀጥተኛ ተፅዕኖ ባያመጣም በስኮላስቲሲዝም ዘመን የአርስቶትል የፍልስፍና አስተምህሮ ደጋግሞ የሚነሳ ጉዳይ ነበር።
- የዘመኑ ትልቁ ጥያቄ "መፅሐፍ ቅዱስን እና ክርስቲያናዊ ልምምዶችን ልክኝነት ለመረዳት አዕምሮን ወይስ እምነትን እንጠቀም?" የሚለው ነበር።
- ለዚህ መልስ ፍለጋ በዘመኑ የነበሩ የቤተክርስቲያን ሊቃውን በሶስት ምድብ ተከፈሉ።

☐ ምክንያታዊያን

(Rationalists)

- እግዚአብሔር በራሱ ምክንያታዊ ነው።
- እግዚአብሔር አእምሮ ሰጥቶናል፤ መጻሐፍ ቅዱስን ልንረዳ የሚገባው በጭንቅላታችን አመዛዝነን ነው።

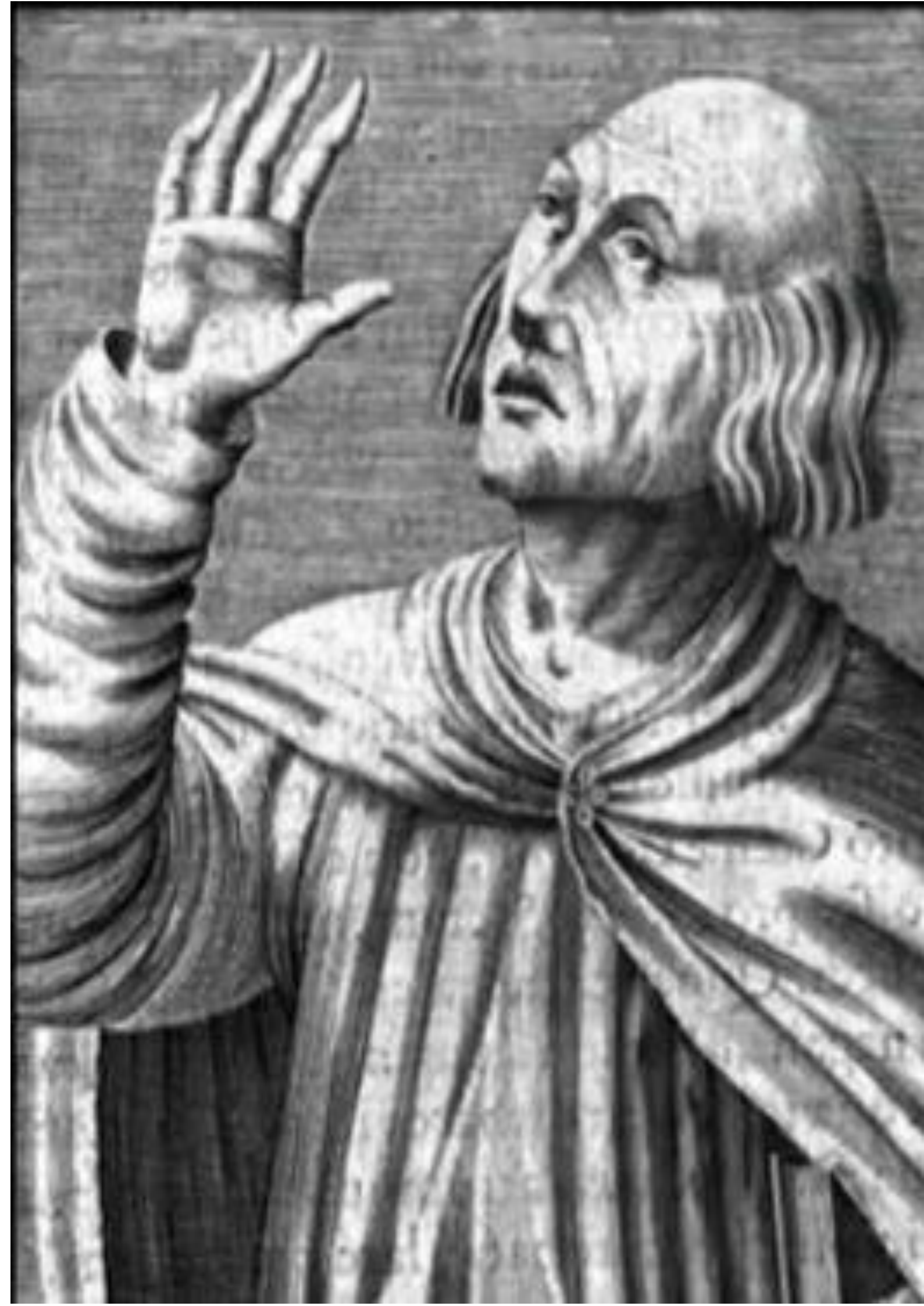

◻ የቱሩ ቤሬንጋር

(Berengar of Tours)

የኖረበት ዘመን - 999 - 1088 ዓ.ም

- የምክያታዊያን ሃሳብ አራማጅ ነበር።
- “ምስጢረ ቁርባን ለምልክትነት እንጂ ዳቦውና ወይኑ ወደ ክርስቶስ ስጋና ደም አይለወጥም።”

□ አማኝኛ

(Obscurantist)

- መጻሕፍ ቅዱስን ልንረዳ የሚገባው በእምነት ነው።

፩ ዴሞክራሲ ዳሙያን

(Peter Damian)

የኖረበት ዘመን - 1007 – 1072/73 ዓ.ም

- አማንያን ሃሳብ አራማጅ ነበር።
- በመጻሐፍ ቅዱስ መሰረት ስልጣን ያምን የነበረ ሰው ነው።

☐ ማዕከላዊያን

(Centrist)

- መጸሐፍ ቅዱስን ልንረዳ የሚገባው ሁለቱንም ማለትም እምነትንም ምክንያታዊነትንም ይዘን ነው።

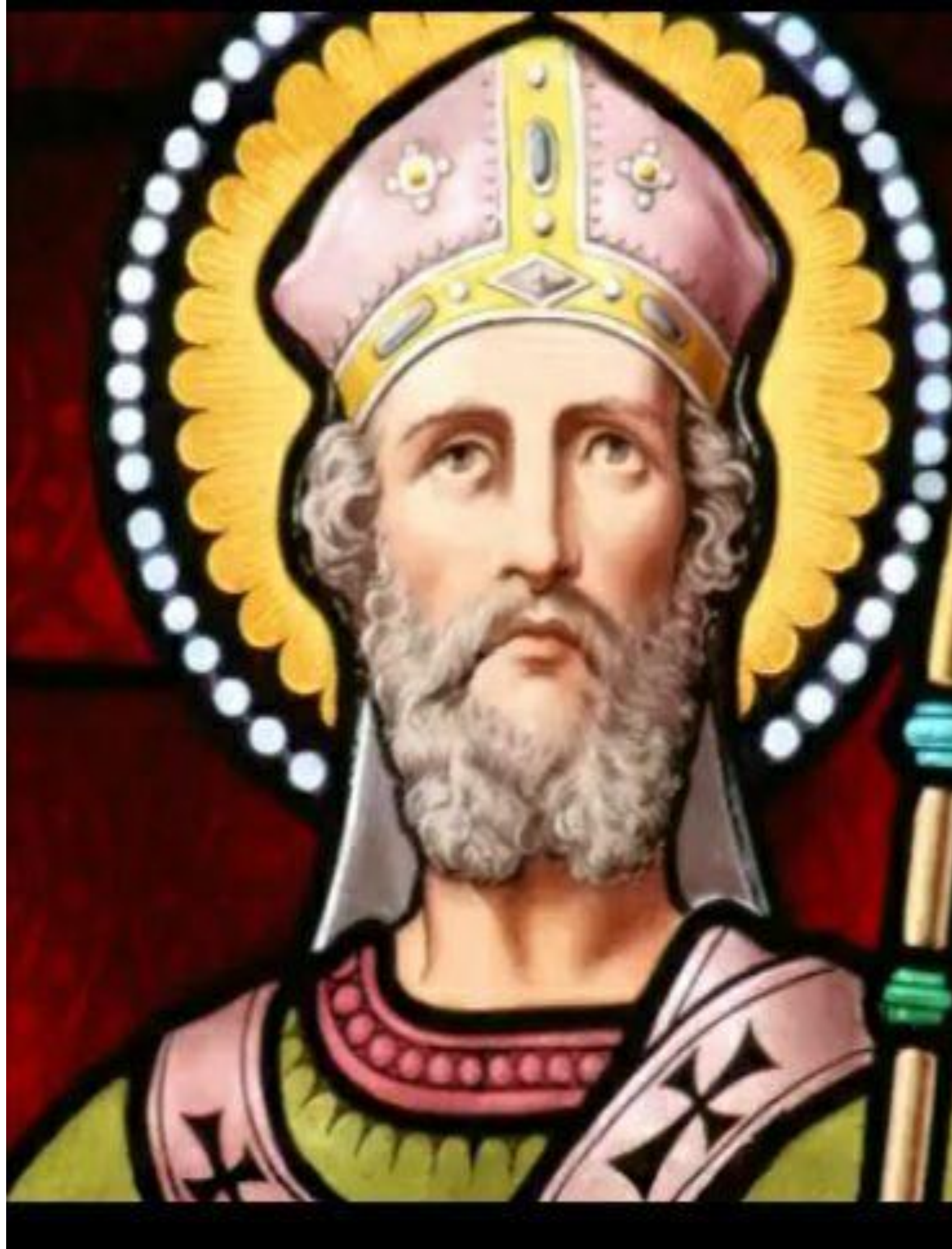

☐ አንሴልም

(Anselm)

የኖረበት ዘመን - 1033 – 1109 ዓ.ም

- የማዕከላዊያን ሃሳብ አራማጅ ነበር።
- እምነት እና ምክንያት ለሁለት ተለያይተው የሚቆሙ ነገሮች አይደሉም።
- “ለመረዳት አምናለሁ።”

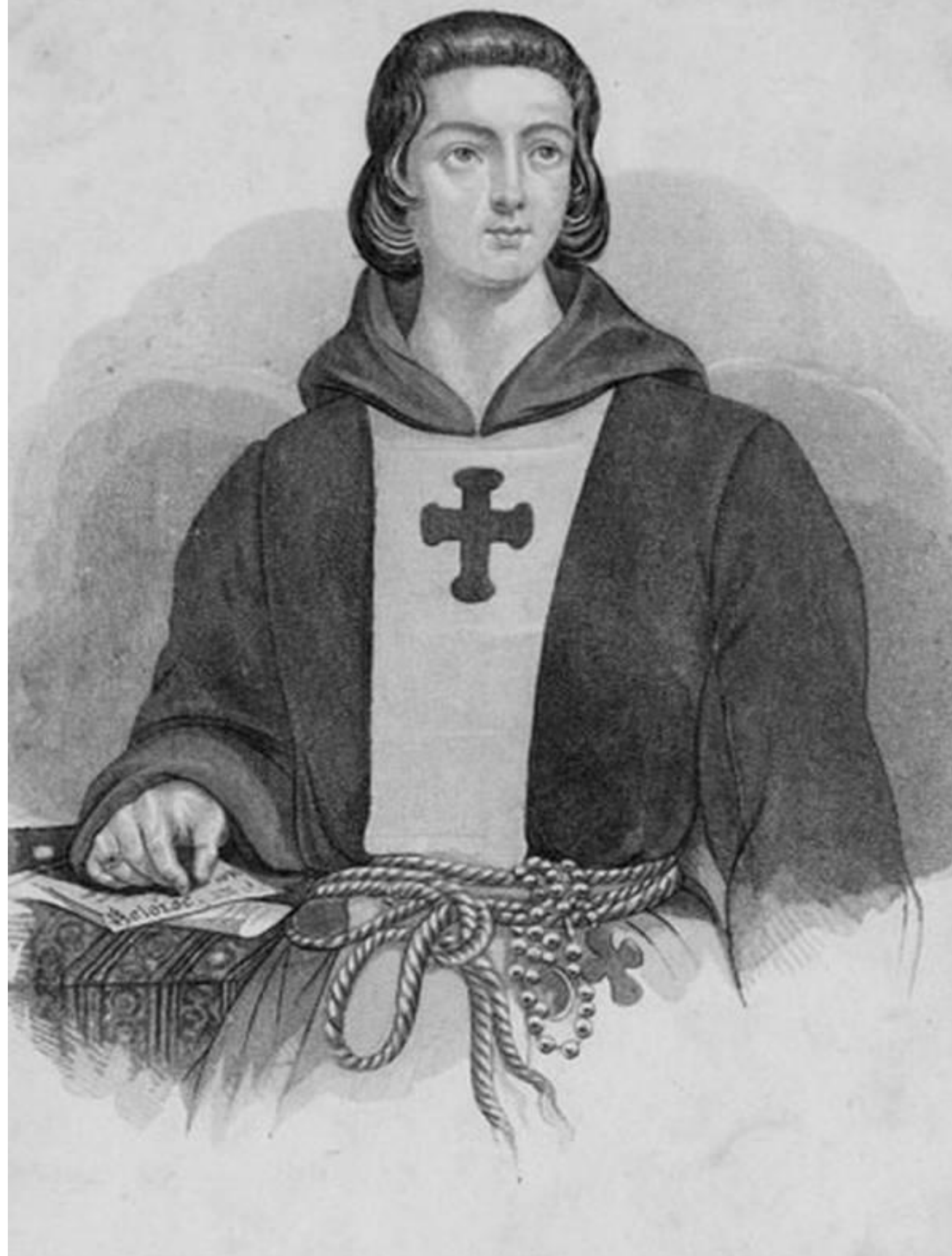
□ ጴጥሮስ አበራልድ

(Peter Aberlard)

የኖረበት ዘመን - 1079 - 1142 ዓ.ም

የጻፈው ጽሑፍ - አዎ እና አይደለም

- “ከፕሮፕር ወደ ፕሮፔ፤ ከፕሮፔም ወደ እውነት እንደርሳለን።”

☐ የቀኖና ህጎች

(Canon Law)

በመጀመሪያ የተዘጋጀበት ጊዜ - 1140 ዓ.ም

- በዚህ የጥያቄ ማዕበል ውስጥ ቤተክርስቲያን ለተወሰነ ጊዜ ቢሆንም ጥቅሟን አስጠብቃለች።
- በቤተክርስቲያን ውስጥ እንደ ህግና ደንብ ያገለግላል ነበር።
- ስርዓት እና ደንብ ስለነበረው ቤተክርስቲያን ይበልጥ ኃይል እንዲኖራት አድርጓል።
- በ1140 ግራቲያኒ የተባለ መነኩሴ ቀደምት የቤተክርስቲያን ቀኖና ህጎችን ሰብስቦ ማስቀመጥ የቻለ ሰው ነበር። በዚህም ምክንያት "የቀኖና ህጎች አባት" የሚል ስያሜ አግኝቷል።

፫ ኢንክዊዚሽን

(Inquisition)

የተወጀበት ጊዜ - 1184 ዓ.ም

- የካቶሊክ ቤተክርስቲያን ኑፋጭዎችን ለመቅጣት የተቋቋመ ኃያል እንቅስቃሴ ነው።
- ከ1184 ጀምሮ ለቀጣይ 200 ዓመታት በካቶሊክ ክርስትና ላይ ትልቅ ተፅዕኖ ነበረው።
- ሙስሊሞችን እና አይሁዶችን በማስቃየት እና በመቅጣት የታወቀ እንቅስቃሴ ነበር።

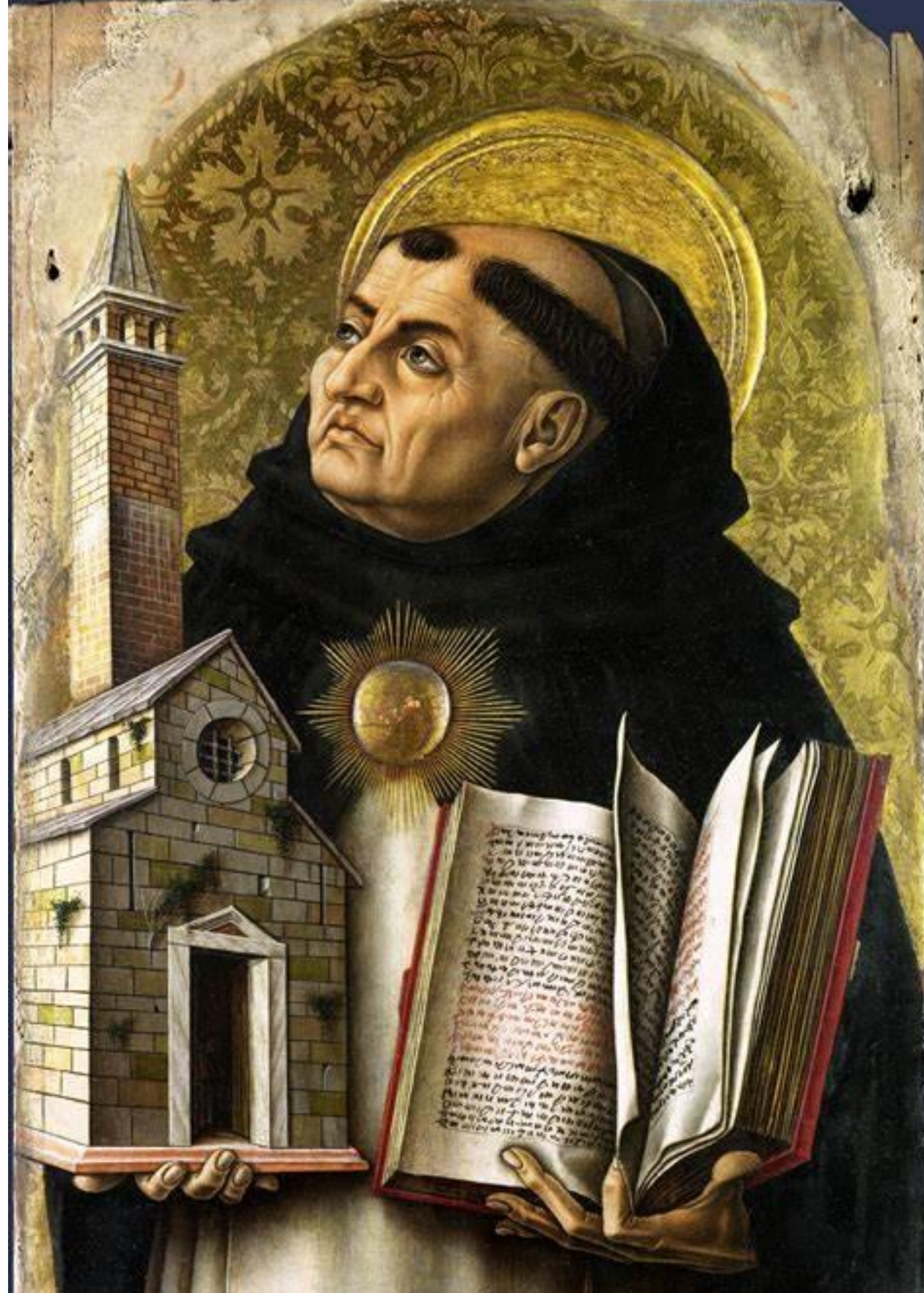

□ ቶማስ አኩዊናስ

(Thomas Aquinas)

የኖረበት ዘመን - 1224 - 1274 ዓ.ም

- ነገረ መለኮትን መመልከት ያለብን ከእግዚአብሔር አንጻር ብቻ ነው ብሎ ያመን የነበረ ሰው ነው።
- በፍልስፍና እና በነገረመለኮት መሀከል ያለ ልዩነት እንዳለ ግን እርስ በእርስ የማይቃረኑ እንደሆኑ ያሳየ ሰው ነበር።

፩ ጌርበርት

(Gerbert)

የመራበት ዘመን - 999 –1003 ዓ.ም

- ለሒሳብ ትምህርት ወደ ስፔን ሲሄድ የሙስሊሞችን የመጠየቅ ባህል አይቶ ወደ ቤተክርስቲያን ያመጣ ሰው ነበር።
- መጻሐፍትን በመሰብሰብ እና በመገልበጥ ትልቅ ቤተ መጻሐፍት አደራጅቷል።

□ ጌጠኛ ቤተክርስቲያኖች

(Gothic Church)

፪ሰኛ የነበረበት ዘመን - 1150 – 1520 ዓ.ም

- የእግዚአብሔርን ዝቅ ማለት፤ ሰዎችን ደግሞ ከፍ ማለት ምልክትነት ለማሳየት ይጠቀሙት ነበር።
- ከ30 እስከ 40 ፎቅ ድረስ ከፍታ ያላቸው እንደ ፈረንሳይ ኖትራዳም ካቴድራል ያሉ ታላላቅ ቤተክርስቲያኖችም በጎቲክ የስነ ህንፃ ጥበብ ተሰርተዋል።
- ከ1170 እስከ 1270 ድረስ በፈረንሳይ ብቻ ከ500 በላይ ታላላቅ ቤተክርስቲያኖች ተገንብተው ነበር።

